

Datum
2018-09-18

Vår referens
Dnr: 17-8944

Bilaga 4
Modellreferensdokument (MRD 1.1)
Riktlinjer för framtagandet av ett ekonomiskt
replikerbarhetstest (ERT)

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

Innehåll

1	Inledning	3
2	Principer för det ekonomiska replikerbarhetstestet	8
2.1	Effektivitetsnivå (#1-2)	8
2.1.1	ERT #1: Ekonomisk replikerbarhet	11
2.1.2	ERT #2: Bygger på en lika effektiv operatör (EEO)	11
2.2	Beräkning av förädlingskostnader i slutkundsledet (#3-4)	12
2.2.1	ERT #3: Särkostnader, samkostnader och LRIC+	15
2.2.2	ERT #4: Hälften av samkostnaderna ska inkluderas	15
2.3	Intäkter i slutkundsledet (#5-12)	15
2.3.1	ERT #5: Aggregerad nivå	19
2.3.2	ERT #6: Genomsnittlig intäkt per kund och månad	19
2.3.3	ERT #7: Alla tjänster som levereras i relevant produkt	20
2.3.4	ERT #8: Grundabonnemang	20
2.3.5	ERT #9: Tilläggstjänst	20
2.3.6	ERT #10: Rabatter	20
2.3.7	ERT #11: Installationsavgift för fiberindragning	20
2.3.8	ERT #12: Genomsnittlig kundlivslängd 36 månader	20
2.4	Kostnader i slutkundsledet (#13-18)	20
2.4.1	ERT #13: SMP-operatörens kostnader i slutkundsledet	22
2.4.2	ERT #14: Kostnadskausalitet	22
2.4.3	ERT #15: Specificerade kostnader	22
2.4.4	ERT #16: Genomsnittliga kostnader i slutkundsledet	23
2.4.5	ERT #17: Kostnader baseras på fiberprodukter	23
2.4.6	ERT #18: Kostnader för andra varor	23
2.5	Kostnad för grossisttillträde (#19)	23
2.5.1	ERT #19: Genomsnittliga kostnader för grossisttillträde	23
2.6	Tidsperiod för det ekonomiska replikerbarhetstestet (#20)	23
2.6.1	ERT #20: Period-för-period test	25
2.7	Kalkyl- och diskonteringsränta (#21)	25
2.7.1	ERT #21: Kalkylränta 7,5 procent	26
2.8	Om intäkter och kostnader och inhämtning av data (#22-25)	26
2.8.1	ERT #22: Kostnads- och intäktsdata hämtas från SMP-operatörens redovisning	26
2.8.2	ERT #23: Kvalitetssäkring av data	27
2.8.3	ERT #24: PTS kommer att använda historiska data	27
2.8.4	ERT #25: Data ska avse rullande 12 månader från senaste kvartal	27

Tabeller

Tabell 1: Kostnadsposter i slutkundsledet samt kostnad för grossisttillträde.....	22
---	----

Figurer

Figur 1: Principiell bild över kostnadsposter i det ekonomiska replikerbarhetstestet.....	8
---	---

Figur 2: Intäkter för grundabonnemang och tilläggstjänster.....	17
---	----

1 Inledning

För att kunna genomföra det ekonomiska replikerbarhetstestet utformar PTS en modell (den s.k. ERT-modellen). Vid utarbetandet av denna modell utgår PTS från ett antal principer som ska ligga till grund för utformningen av densamma. I samband med varje enskilt testtillfälle ska PTS uppdatera modellen med relevant data som ska föras in i en databaserad version av modellen. I det följande presenteras dessa principer kortfattat. Därefter följer en mer utförlig redogörelse med motiveringar och förklaringar för respektive princip.

Effektivitetsnivå

ERT #1: Ekonomisk replikerbarhet

Ekonomisk replikerbarhet innebär att slutkundsintäkten (P) är större eller lika med grossistkostnaden för den reglerade insatsvaran (r) plus tillkommande nät- och trafik kostnader (tillsammans benämnda w) plus återförsäljarkostnader (d). Detta illustreras genom följande formel: $P - (r + w + d) \geq 0$.

ERT #2: Bygger på en lika effektiv operatör (EEO)

ERT-modellen ska utformas enligt metoden för en lika effektiv operatör (EEO-metoden) utan någon justering av marknadsandel. EEO-metoden utgör huvudregeln enligt rekommendationen¹ ("rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder"). Beräkningen ska göras enligt följande formel: $P - (r + wSMP + dSMP) \geq 0$. Där P = SMP operatörens slutkundsintäkt för produkten; r = SMP operatörens grossistpris; wSMP = SMP-operatörs nät- och trafik kostnader för produkten; dSMP = SMP-operatörs återförsäljningskostnader för produkten.

Beräkning av förädlingskostnader i slutkundsledet

ERT #3: Särkostnader, samkostnader och LRIC+

ERT-modellen ska baseras på LRIC+ metoden. Denna metod inkluderar särkostnaden och samkostnaden för sådana kostnadsposter som fastställs av PTS i denna MRD, som således ska ingå i modellen.

ERT#4: Hälften av samkostnaderna ska inkluderas

PTS ska inkludera 50 procent av samkostnaderna för den relevanta produkten vid beräkning av kostnaderna i slutkundsledet.

¹ Kommissionens rekommendation av den 11 september 2013 om enhetliga krav på icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder för att främja konkurrensen och förbättra klimatet för bredbandsinvesteringar (2013/466/EU) ("rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder").

Intäkter i slutkundsledet

ERT #5: Aggregerad nivå

PTS kommer att fördela kostnader och intäkter på en aggregerad nivå, dvs. på hela den relevanta kundbasen för en specifik produkt eller en grupp av produkter.

ERT #6: Genomsnittlig intäkt per kund och månad

I det ekonomiska replikerbarhetstestet ska beräkningarna baseras på genomsnittsintäkter. Aggregerad data kommer att hämtas från SMP-operatörens ekonomi- och redovisningssystem och baseras på en genomsnittskund som är ansluten via fiber. Beräkningen ska utgå från hela den existerande kundbasen. PTS kommer därmed att använda en genomsnittsintäkt per månad och användare, en s.k. Average Revenue Per User (ARPU). Detta motsvarar vad en slutkund i genomsnitt betalar (exklusive moms) för den relevanta produkten per månad, och representerar därigenom priset.

ERT #7: Alla tjänster som levereras i relevant produkt

Alla tjänster som levereras till slutkunden som en del i en relevant produkt ska tas i beaktande. Det innebär att allt som slutkunden betalar genom abonnemanget och förbrukningen för den relevanta produkten utgör intäkter som ska beaktas i det ekonomiska replikerbarhetstestet. På motsvarande sätt ska alla sådana kostnader som är förknippade med den relevanta produkten ingå på kostnadssidan i modellen enligt kostnadskausalitetsprincipen.

ERT #8: Grundabonnemang

Utformningen av abonnemangsvillkor för slutkundsprodukter varierar i stor grad som följd av användande och de tillval som kan göras. Det är därför relevant att i hanteringen av intäkter, i det ekonomiska replikerbarhetstestet, utgå ifrån grundabonnemang, dvs. den grundläggande nivån för tv, bredband, och telefoni. Intäkter för grundabonnemang och tilläggstjänster ska redovisas åtskilt. Om den relevanta produkten består av flera tjänster som sampaketerats ska genomsnittsintäkten per månad och kund redovisas per grundabonnemang och för tilläggstjänster separat.

ERT #9: Tilläggstjänst

Tilläggstjänst definieras som en tjänst som inte utgör en del i grundabonnemanget och som inte är en produkt som betalas vid ett enskilt tillfälle. Intäkter för tilläggstjänster beräknas som ett genomsnitt per kund utifrån en aggregerad nivå. Exempel på tilläggstjänster är tv-streamingtjänster som playtjänster, Pay-per-View (PPV) och Video-on-Demand (VoD), tv-paket utöver ett grundutbud, som t.ex. sport- eller filmpaket, E-böcker eller musikstreamingtjänster.

ERT #10: Rabatter

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska ta hänsyn till rabatter och erbjudanden genom att antingen betrakta dessa som en kostnad eller som en reduktion av intäkter.

ERT #11 Installationsavgift för fiberindragning

Installationsavgift för indragning och installation av fiber som betalas av slutkunden för att dra fram fiber till ett enfamiljshus (SDU) ingår inte som intäkt eller kostnad i det ekonomiska replikerbarhetstestet.

ERT #12: Genomsnittlig kundlivslängd 36 månader

PTS kommer att använda ett antagande om att den genomsnittliga kundlivslängden uppgår till 36 månader i de fall detta behövs för att utföra kompletterande beräkningar gällande fördelning av engångsintäkter och engångskostnader som inte är inkluderade i SMP-operatörens genomsnittsintäkter eller andra kostnader.

Kostnader i slutkundsledet

ERT#13: SMP-operatörens kostnader i slutkundsledet

PTS ska utgå från SMP-operatörens kostnader i slutkundsledet.²

ERT #14: Kostnadskausalitet

PTS kommer att basera det ekonomiska replikerbarhetstestet på kostnadskausalitetsprincipen, vilket innebär att alla slutkundsintäkter från den relevanta produkten ska beaktas och alla de kostnadsposter, som dessa intäkter ger upphov till i slutkundsledet, ska inkluderas i förädlingskostnaden.

ERT #15: Specificerade kostnader

De kostnader som PTS inhämtar från SMP-operatören för det ekonomiska replikerbarhetstestet ska grupperas utifrån följande kategorier: kostnad för såld vara (KSV), order och leverans, produktionskostnader samt försäljnings- och administrationskostnader, se Tabell 1.

ERT #16: Genomsnittliga kostnader i slutkundsledet

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska basera beräkningarna på genomsnittskostnader. Data kommer att aggregeras utifrån SMP-operatörens ekonomi- och redovisningssystem och baseras på en genomsnittskund som är ansluten via fiber. Det ska beräknas som ett genomsnitt av den existerande kundbasen.

ERT #17: Kostnader baseras på fiberprodukter

PTS kommer att utgå från de kostnader som är att hänföra till produktionen av tjänster som levereras över fiber.

ERT #18: Kostnader för andra varor

Vid sampaketering av den relevanta produkten med andra varor eller tjänster, som tv-boxar, streamingabonnemang eller andra produkter som inte ingår på den aktuella

² Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, bilaga II, i).

slutkundsmarknaden, kommer kostnaden för den relevanta produkten att tillföras kostnadssidan. Eftersom vissa av dessa produkter produceras på uppdrag av SMP-operatören behöver inte nödvändigtvis det nominella priset återspegla kostnaden utan det blir då motiverat att använda anskaffningskostnaden.

Kostnad för grossisttillträde

ERT #19: Genomsnittliga kostnader för grossisttillträde

Kostnaden för tillträde ska utgöras av den genomsnittliga nationella grossistskostnaden för SMP-operatören för lokalt tillträde till fiberaccessen, dels för flerfamiljshus (MDU), dels för enfamiljshus (SDU). Kostnaderna ska baseras på uppgifter för en rullande 12-månaders period mätt från senaste kvartal.

Tidsperiod för det ekonomiska replikerbarhetstestet (#20)

ERT #20: Period-för-period test

PTS ska utgå från ett *ex ante* test som utvärderar lönsamheten över en period om tolv månader. Metoden kallas för period-för-period och ger goda förutsättningar för att prognostisera intäkter och kostnader som baseras på verkliga utfall snarare än på antaganden.

Kalkylränta

ERT #21: Kalkylränta

PTS kommer att använda den vid var tid gällande kalkylräntan i enlighet med PTS kalkylmodell för det fasta nätet, för att beräkna kapitalkostnaden på anläggningstillgångar som tas i anspråk för att tillhandahålla relevanta produkter.

Om intäkter och kostnader och inhämtning av data

ERT #22: Kostnads- och intäktsdata hämtas från SMP-operatörens redovisning

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska baseras på data som inhämtas från SMP-operatörens ekonomi- och redovisningssystem. Behovet av indata är beroende av definitionen av relevant produkt.

ERT #23: Kvalitetssäkring av data

För att kvalitetssäkra den data som används i det ekonomiska replikerbarhetstestet och som bygger på uppgifter som lämnats av SMP-operatören krävs att underlaget är upprättat enligt god redovisningssed och i enlighet med de kriterier som framgår av detta modellreferensdokument. PTS ska kunna låta en godkänd eller auktoriserad revisor granska aktuell data i enlighet med dessa krav för att fastställa att kraven på god

redovisningssed och kriterierna i detta modellreferensdokument är uppfyllda.³ Detta innebär bl.a. att kontrollera och därmed säkerställa att relevanta intäkter och kostnader från ekonomi- och redovisningssystemet har baserats på de principer som SMP-operatören tillämpar avseende god redovisningssed, redovisningsprinciper och fördelningsnycklar. Vidare innebär det att de principer som fastställts i detta modellreferensdokument tillämpas, samt att de intäkter och kostnader som är bokförda, med beaktande för eventuella justeringar i enlighet med principerna för det ekonomiska replikerbarhetstestet som anges i detta modellreferensdokument, är de samma som används i underlaget för det ekonomiska replikerbarhetstestet.

ERT #24: PTS kommer att använda historiska data

PTS kommer att använda historiska data som omfattar en tidsperiod om 12 månader för att hantera säsongsvariationer. För det fall historiska data för en relevant produkt saknas, t.ex. vid lansering av en ny relevant produkt eller vid prisförändringar, kommer justerade värden att användas. Sådana justeringar kommer att baseras på historiska värden för genomsnittsintäkter och genomsnittskostnader per månad och användare avseende liknande relevanta produkter. Om historiska uppgifter saknas även för liknande relevanta produkter blir det nödvändigt att beräkna värden för genomsnittlig intäkt och kostnad per kund och månad baserade på prognoser utifrån tillgänglig statistisk.

ERT #25: Data ska avse rullande 12 månader från senaste kvartal

Kostnader och intäkter ska baseras på uppgifter för en rullande 12-månaders period mätt från senaste kvartal.

³ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder anger SMP-operatörens granskade kostnader i efterföljande marknadsled, skäl 67; bilaga II i) anger att de nationella regleringsmyndigheterna bör använda SMP-operatörens reviderade kostnader i efterföljande led, förutsatt att de är tillräckligt detaljerade.

2 Principer för det ekonomiska replikerbarhetstestet

2.1 Effektivitetsnivå (#1-2)

Det ekonomiska replikerbarhetstestet syftar till att säkerställa att alternativa operatörer, med lönsamhet och genom att köpa insatsvaror från SMP-operatören, kan replikera de mest relevanta bredbandstjänsterna som SMP-operatören tillhandahåller på slutkundsmarknaden. Detta innebär att resultatet av testet är att betrakta som godkänt då testresultatet ger en marginal som inte är mindre än noll, dvs. att vinstmarginalen inte är negativ.

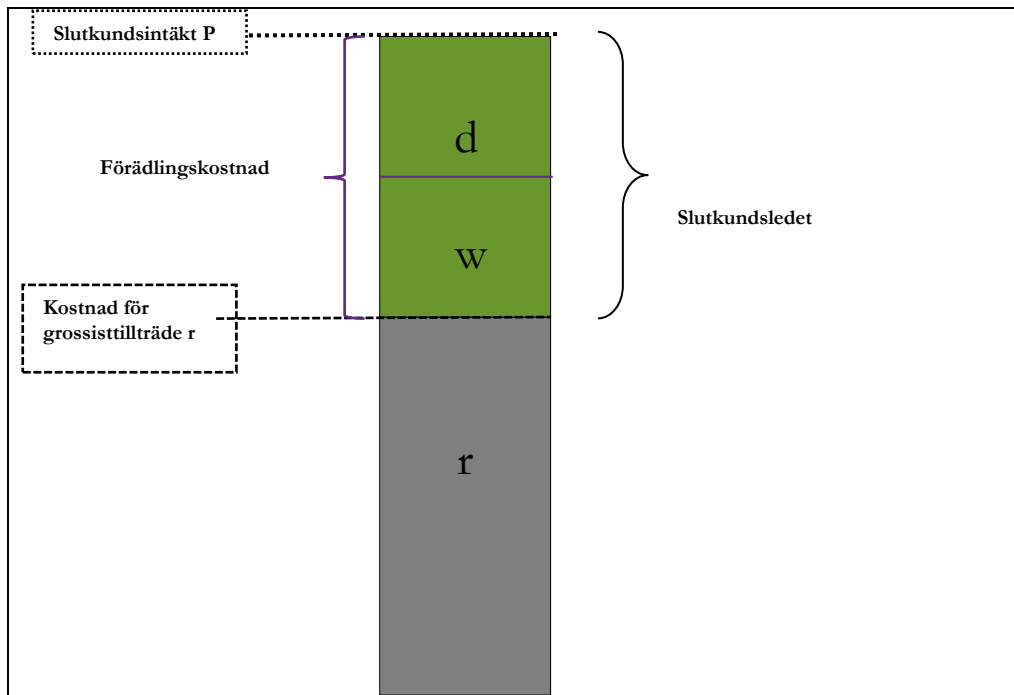
Ekonomisk replikerbarhet innebär att slutkundsintäkten (P) är större eller lika med grossistkostnaden för den reglerade insatsvaran (r) plus tillkommande nät- och trafikknaster (tillsammans benämnda w) plus återförsäljarknaster (d), vilket kan uttryckas genom följande formel.

Formel 1: Formel för ekonomiskt replikerbarhetstest

$$P - (r + w + d) \geq 0$$

Där: **P** är slutkundsintäkt från produkten, **r** är grossistkostnaden för den reglerade insatsvaran, **w** är tillkommande nät- och trafikknaster och **d** är återförsäljarknaster för produkten

Figur 1: Principiell bild över kostnadsposter i det ekonomiska replikerbarhetstestet

Den av PTS utformade modellen för det ekonomiska replikerbarhetstestet gör det möjligt att genomföra testet och bedöma om skillnaden mellan grossistpris och slutkundsintäkt är tillräcklig för att uppnå lönsamhet i försäljningen av en relevant

slutkundsprodukt. I avsnitt 2.4, som redogör för kostnader i slutkundsledet, kommer PTS närmare att precisera sådana kostnader som PTS ska inhämta för att kunna genomföra ifrågasvarande test. Som vidare framgår av avsnitt 2.4 grupperar PTS kostnaderna i slutkundsledet i enlighet med följande; kostnad för såld vara (KSV), kostnader för order och leverans, produktionskostnader samt försäljning- och administrationskostnader. Detta innebär att ovannämnda förädling för nätkostnader, trafik kostnader och återförsäljning ingår i varierad omfattning i olika delar i den gruppering som görs i avsnitt 2.4. Anledningen till att PTS har valt att göra en annan kostnadsindelning vid inhämtande av datauppgifter från SMP-operatören är att dessa bättre återspeglar hur ett företag normalt bokför och presenterar sina kostnader i den finansiella rapporteringen, emedan den indelning av kostnader som används i den principiella bilden över kostnadsposter i det ekonomiska replikerbarhetstestet och i nedanstående formler om modellerade kostnader, bättre illustrerar hur ekonomisk replikerbarhet schematiskt uppnås

Det finns två huvudsakliga metoder för att modellera de kostnader som en operatör har för att förädla ett grossisttillträde till slutkundstjänster. Den ena metoden innebär att man testar en ”lika effektiv operatör”, en s.k. Equally Efficient Operator (”EEO”), vilket innebär att det är SMP-operatörens kostnader för dess egna verksamheter som ligger till grund för beräkningen. Den andra metoden innebär att beräkningen utgår från en ”rimligt effektiv operatör”, en s.k. Reasonable Efficient Operator (”REO”), vilket avser en hypotetisk operatör som har en annan struktur och möjligen högre enhetskostnader än SMP-operatören. Skillnaden mellan ett EEO- respektive ett REO-baserat ekonomiskt replikerbarhetstest består i att förädlingskostnaden i slutkundsledet, i enlighet med ett EEO-baserat test, baseras på SMP-operatörens kostnader, emedan ett REO-baserat test bygger på den hypotetiska (alternativa) operatörens kostnader.⁴

Lika effektiv operatör (EEO)

Ett EEO-baserat test är, inom ramen för konkurrensrätten, den etablerade metoden vid en analys av en eventuell marginalklämning. Ett sådant test innebär att SMP-operatörens kostnader och volymer ligger till grund för kostnadsberäkningarna i enlighet med principen om att en dominerande aktör teoretiskt sett ska kunna konkurrera med en aktör som har samma kostnadsstruktur som SMP-operatören.⁵ Denna princip utgår ifrån antagandet att den alternativa operatören har samma effektivitetsnivå som SMP-operatören. Ett EEO-baserat ekonomiskt replikerbarhetstest gör det möjligt att utvärdera huruvida skillnaden mellan den vertikalt integrerade SMP-operatörens grossistpris och dess slutkundsintäkt är tillräckligt stor för att SMP-operatören ska ha möjlighet att uppnå lönsamhet. Om så är fallet ska testet anses vara uppfyllt och skillnaden mellan grossistpris och slutkundsintäkt således anses vara

⁴ Gaudin, G., Saavedra, C., Ex ante margin squeeze test in the telecommunications industry: What is a reasonable efficient operator?, Telecommunications Policy 38 (2014) 157-172. Geradin, D., O'Donoghue, R., The concurrent application of competition law and regulation: the case of margin squeeze abuses in the telecommunications sector, Journal of Competition Law and Economics 1(2) 2005, p 355-425.

⁵ OECD, DAF/COMP/WP2/WD(2009) 32 Working party No 2. On competition and regulation, Margin Squeeze by European Commission; European court of Justice (ECJ), Deutsche Telekom AG v Commission Case C-280/08 P, 14 October 2010, Deutsche Telekom AG v Commission of the European Communities, T-271/03, 2008; ITU, Wholesale and retail tariff regulation: defining an appropriate margin squeeze test, presentation from seminar in Dakar, Senegal 16-17 March 2010.

tillräcklig, även för en alternativ operatör, för att uppnå lönsamhet i försäljningen av en relevant slutkundsprodukt. Ett EEO-baserat test definieras enligt följande:

Formel 2: EEO-test

$$P - (r + wSMP + dSMP) \geq 0$$

P = SMP-operatörens slutkundsintäkt för produkten

r = SMP-operatörens grossistpris

$wSMP$ = SMP-operatörens nät- och trafik kostnader för produkten

$dSMP$ = SMP-operatörens återförsäljningskostnader för produkten

Rimligt effektiv operatör (REO)

Ett REO-baserat test innebär att beräkningen utgår från en hypotetisk operatör som har en annan kostnadsstruktur, och sannolikt högre enhetskostnader, jämfört med SMP-operatören. Ett REO-baserat ekonomiskt replikerbarhetstest går ut på att utvärdera om skillnaden mellan SMP-operatörens slutkunds- respektive grossistpris är tillräckligt stor för att en hypotetisk operatör, som är rimligt effektiv, ska kunna uppnå lönsamhet vid replikeringen av en relevant slutkundsprodukt. Ett REO-baserat test definieras enligt följande formel:

Formel 3: REO-test

$$P - (r + wAO + dAO) \geq 0$$

P = SMP-operatörens slutkundsintäkt för produkten

r = SMP-operatörens grossistpris

wAO = Alternativa operatörens nät och trafik kostnader för produkten

dAO = Alternativa operatörens återförsäljningskostnader för produkten

Justerad lika effektiv operatör (justerad EEO)

Även en hybrid mellan ett EEO- och ett REO-baserat test skulle kunna utgöra ett alternativ vid beräkningar av relevanta kostnader i efterföljande led. Detta genom att ta hänsyn till sådana skalekonomiska fördelar som den alternativa operatören inte kan uppnå, även om den har samma effektivitetsnivå som SMP-operatören i relevanta produktionsdelar. Ett sådant test innebär att man vid beräkning av kostnaderna utgår från en justerad, men lika effektiv, operatör. Att basera testet på en justerad lika effektiv operatör, och därmed utgå från SMP-operatörens kostnader i efterföljande led men med en justering för en mindre abonnentstock, innebär således att styckkostnaden per abonnent blir högre jämfört med om man utgår från ett EEO-baserat test.⁶

I rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder anvisar kommissionen EEO som utgångspunkt för det ekonomiska replikerbarhetstestet, samt beskriver två situationer där en regleringsmyndighet får justera SMP-operatörens ovan nämnda kostnader. Den ena situationen utgörs av det fall där inträde eller expansion på marknaden har hindrats tidigare. Den andra situationen tar sikte på de fall då alternativa operatörer, i jämförelse med SMP-operatörens NGA-nät, har begränsade linjevolym och begränsad geografisk täckning och att de objektiva ekonomiska förhållandena därmed inte ger de alternativa operatörerna skalfördelar.⁷

⁶ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, bilaga II, i).

⁷ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder skäl 65.

PTS anser inte att de kriterier som, i enlighet med rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, krävs för att motivera en justering kan anses vara uppfyllda på den svenska marknaden. Såvitt gäller den svenska slutkundsmarknaden för fast bredband (omfattande xDSL, kabel-tv och fiber) kan PTS konstatera att TeliaSonera, i mitten av 2014, hade en marknadsandel om 39 procent. Övriga operatörers marknadsandelar fördelades vid denna tidpunkt i enlighet med följande; Com Hem 18 procent, Telenor 20 procent och Tele2 2 procent. Telenor förvärvade en abonnentstock om 115 000 bredbandskunder inom privatsegmentet från Tele2 i början av 2014 och ökade därmed Telenors kundbas i motsvarande mån.⁸ Sett enbart till slutkundsmarknaden för fiberbaserat bredband hade, enligt Svensk Telemarknad första halvåret 2014, TeliaSonera 27,6 procent av slutkunderna, emedan Telenors andel motsvarande 30,7 procent. Tele2s marknadsandel motsvarade i detta avseende 0,2 procent och Bredband2s marknadsandel uppgick till 9,1 procent.⁹ PTS konstaterar också att statistiken visar att mer än två tredjedelar av fiberlinjerna kontrolleras av andra aktörer än SMP-operatören, såsom stadsnät och andra nätägare. Samtidigt balanseras bilden av att SMP-operatören har en dominerande ställning på kopparbaserat bredband.

De alternativa operatörerna har idag en gemensam marknadsandel motsvarande så mycket som 72 procent av slutkunderna för fiberbaserat bredband. En sådan fördelning av marknadsandelar förutsätter att inträde och expansion på marknaden varit möjlig. Även om det finns geografiska skillnader på slutkundsmarknaden för fiberbaserade accesser, och trots det faktum att det kan finnas vissa begränsade delar av marknaden där dessa ovannämnda faktorer kan anses relevanta, finns det inget stöd för att de faktorer som rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder anger är relevanta sett ur ett nationellt marknadsperspektiv.

Mot denna bakgrund kan PTS konstatera att EEO-metoden ska tillämpas utan någon justering av marknadsandel, dock med ett beaktande av SMP-operatörens alla relevanta kostnader. Detta då det, sett ur ett svenskt nationellt perspektiv liksom utifrån de förutsättningar som anges i rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, inte finns något stöd för att justera SMP-operatörens kostnader i efterföljande led. Varken en justerad EEO-metod, eller en REO baserad sådan, kan således anses vara motiverad att tillämpa under de förutsättningar som råder på den svenska marknaden idag.

2.1.1 ERT #1: Ekonomisk replikerbarhet

Ekonomisk replikerbarhet innebär, i enlighet med Formel 1 ovan, att slutkundsintäkten (P) är större eller lika med grossistkostnaden för den reglerade insatsvaran (r) plus tillkommande nät- och trafik kostnader (tillsammans benämnda w) plus återförsäljarkostnader (d). Detta illustreras genom följande formel: $P - (r + w + d) \geq 0$.

2.1.2 ERT #2: Bygger på en lika effektiv operatör (EEO)

ERT-modellen ska utformas enligt metoden för en lika effektiv operatör (EEO-metoden) utan någon justering av marknadsandel. EEO-metoden utgör huvudregeln enligt rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder.

⁸ Pressmeddelande Tele2 2013-10-23.

⁹ Svensk telemarknad första halvåret 2014, PTS statistikportal

Beräkningen ska göras enligt följande formel:

$P - (r + wSMP + dSMP) \geq 0$. Där $P =$ SMP operatörens slutkundsintäkt för produkten; $r =$ SMP operatörens grossistpris; $wSMP =$ SMP-operatörens nät- och trafik kostnader för produkten; $dSMP =$ SMP-operatörens återförsäljningskostnader för produkten.

2.2 Beräkning av förädlingskostnader i slutkundsledet (#3-4)

För att förädla en grossistprodukt till en slutkundsprodukt använder operatörer olika typer av resurser, t.ex. tjänsteplattformar, IT-system, och kunddatabaser. Därtill krävs att operatörer förmedlar, förvärvar och/eller producerar olika typer av innehåll för att på så vis skapa innehållstjänster. Detta i kombination med försäljningskanaler och olika typer av distributionsaktiviteter resulterar sammantaget i att produkter bli tillgängliga för slutkunder. Detta innebär att förädlingen sker genom olika typer av aktiviteter till vilka det hänförs kostnader. Nedan följer en redogörelse för hur dessa kostnader ska beräknas.

För att fördela kostnader används en s.k. kostnadsdrivare. En sådan kostnadsdrivare utgör en variabel som förklarar de olika aktiviteter som orsakar kostnaderna.¹⁰ Genom att tillämpa en kostnadsdrivare blir det möjligt att utforma fördelningsnycklar som möjliggör en allokering av kostnader på olika tjänster. Såväl dynamiken på marknaden som företagsstrategier föranleder företag att ändra dessa fördelningsnycklar. Genom att identifiera kostnaden för ett s.k. inkrement (vilket redogörs vidare för nedan), och därtill addera en fördelning av samkostnader, uppnås en rimlig uppskattning av förädlingskostnadernas storlek för att tillhandahålla en slutkundsprodukt baserat på ett tillträde av en fiberbaserad grossistprodukt. Fördelningsnyckeln ska fastställas så att den återger hur stor del av varje tjänst som utnyttjar respektive resurs, vilket därmed ger en täckning av relevanta samkostnader.

Enligt rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder är den inkrementella kostnaden (särkostnaden) det lämpliga måttet för att identifiera förädlingskostnader. Särkostnaden beräknas med hjälp av en LRIC+ metod.¹¹ Utgångspunkten för LRIC (Long Run Incremental Cost) metodologin är att alla kostnader på lång sikt kan anses vara rörliga.¹² Detta innebär att sådana kostnader går att undvika under förutsättning att man inte tillhandahåller en specifik produkt. Ett

¹⁰ Definition av kostnadsdrivare: Kostnadsdrivare är en variabel som används för att spåra aktivitetskostnader till produkter och även en variabel som förklarar hur kostnaderna orsakas i aktiviteterna. Källa: Ax, Christian, Ask, Urban, Cost Management, Studentlitteratur 1995, sid 59.

¹¹ Commission Recommendation of 11.9 2013 on consistent non-discrimination obligations and costing methodologies to promote competition and enhance the broadband investment environment, C(2013) 5761 final. Definitions (i), Incremental costs are costs that are directly associated with the production of a business increment, i.e. the additional cost of supplying a service over and above the situation where the service was not provided, assuming all other production activities remain unchanged. Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder definitioner (i) marginalkostnader: de kostnader som är direkt förknippade med produktionen av utökad verksamhet, dvs. den ytterligare kostnaden för att tillhandahålla en tjänst utöver den situation då tjänsten inte tillhandahölls, förutsatt att alla övriga produktionsverksamheter är oförändrade.

¹² Commission Recommendation of 11.9 2013 on consistent non-discrimination obligations and costing methodologies to promote competition and enhance the broadband investment environment, C(2013) 5761 final, Definition, (k) 'Long Run Incremental Cost (LRIC) means the incremental costs corresponding to a time horizon where all factors of production, including capital equipment, are variable in response to changes in demand due to changes in the volume of in the structure of production. Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, Definitioner (k), långsiktiga marginalkostnader: de marginalkostnader som motsvarar en tidshorisont där alla produktionsfaktorer, inbegripet driftskapital, är variabla i förhållande till förändringar i efterfrågan på grund av förändringar i produktionens volym eller struktur. Därför betraktas alla investeringar som rörliga kostnader.

centralt begrepp i detta sammanhang är inkrementet, vilket i detta fall utgörs av den relevanta produkten. Ett inkrement kan exempelvis utgöras av en produkt eller en grupp av produkter. Marginalkostnad är ytterligare ett sådant centralt begrepp som brukar användas i ekonomiska sammanhang. Det bör i detta sammanhang påpekas att det dock råder en viss skillnad mellan en inkrementell kostnad och en marginalkostnad. Detta då ett s.k. inkrement kan utgöras av en specifik produkt eller grupp av produkter, emedan marginalkostnad syftar på kostnaden för att producera ytterligare en specifik (sista) enhet, vilket innebär att de inkrementella kostnaderna sannolikt är större än marginalkostnaden.¹³

Beräknar kostnaderna i en ERT-modell

Utifrån en teoretisk synvinkel utgörs skillnaden mellan en renodlad LRIC-metod och en LRIC+-metod av att den senare, förutom SMP-operatörens särkostnad, också beaktar samkostnader i slutkundsledet.¹⁴ PTS kommer, i enlighet med rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, att tillämpa en LRIC+ metod för att beräkna kostnaderna i slutkundsledet.¹⁵ Detta överensstämmer också med marknadsaktörernas syn på val av metod för att fastställa kostnader. Tillämpningen av kostnadsposter i slutkundsledet baseras på principen om kostnadskausalitet.¹⁶ Detta innebär att det ska finnas en koppling mellan kostnader och intäkter genom att de resurser och aktiviteter, och därmed kostnader, som slutkundernas tjänster tar i anspråk knyts till de intäkter som slutkundens konsumtion av den relevanta produkten faktiskt genererar. Nedan beskrivs mer ingående vad detta innebär beträffande hanteringen av sär- och samkostnader i den av PTS utformade ERT-modellen.

Särkostnad

I en LRIC-metod beräknas endast särkostnaden för en enskild produkt. Vid en samordnad produktion av olika produkter fördelas enligt LRIC-metoden ingen samkostnad till den enskilda produkten. Denna metod bygger på ett antagande att särkostnaden är den kostnadsskillnad som uppstår då alla produkter produceras och då produktionen av inkrementet upphör, i detta fall den relevanta produkten. Metoden ska, i enlighet med rekommendationen om icke-diskriminering och

¹³ Turvey, R., Marginal Cost, *The Economic Journal*, vol. 79, No 314 (June 1969), pp 282-299; Goncalves, R., Cost orientation and xDSL services: Retail-minus vs LRAIC, *Telecommunications Policy* 31 (2007) 524-529. McRae, T.W., Opportunity and Incremental Cost: An Attempt to Define in systems Terms, *The Accounting Review*, Vol 45, No. 2 (April 1970), pp 315-321.

¹⁴ LRIC+ innebär att plustecknet avser inkluderande av samkostnader. Long Run Incremental Cost (LRIC) means the incremental costs corresponding to a time horizon where all factors of production including capital equipment, are variable in response to changes in demand due to changes in the volume or in the structure of production. Therefore all investments are considered as variable cost, EU Commission, Commission Staff Working Document, Impact Assessment, Accompanying the document Commission Recommendation on consistent non-discrimination obligations and costing methodologies to promote competition and enhance the broadband investment environment, Annex 12 – Glossary of technical terms p 98. Översättning: Long Run Incremental Cost (LRIC): de inkrementella kostnader som motsvarar en tidshorisont där alla produktionsfaktorer, inklusive kapitalutrustning, är rörlig som svar på förändringar i efterfrågan till följd av förändringar i volym eller i produktionsstrukturen. Alla investeringar betraktas därför som rörliga kostnader.

Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, punkt 6 definitioner b, benämner det som gemensamma kostnader (*eng* common cost) för verksamheterna i efterföljande led.

¹⁵ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, bilaga II pkt ii).

¹⁶ ERG COMMON POSITION, Guidelines for implementing the Commission Recommendation C (2005) 3480 on Accounting Separation & Cost Accounting Systems under the regulatory framework for electronic communications

kostnadsberäkningsmetoder, även ta hänsyn till icke-återvinningsbara kostnader, s.k. sunk costs. Detta motsvarar alla investeringar i den relevanta produkten som SMP-operatören har gjort innan den tidsperiod, som omfattas av det ekonomiska replikerbarhetstestet, inföll.¹⁷

Utgångspunkten för LRIC-metoden är att alla kostnader på sikt betraktas som om de vore rörliga, dvs. även de normalt sett fasta kostnaderna.¹⁸ Detta innebär att då produktionen av den relevanta produkten upphör så kommer även vissa fasta kostnader på sikt att kunna undvikas.

Det ekonomiska replikerbarhetstestet avser inte alla produkter som SMP-operatören tillhandahåller på slutkundsmarknaden, utan endast sådana s.k. relevanta produkter som definieras i SMP-beslut på marknaden för lokalt tillträde och som SMP-operatören således tillhandahåller på slutkundsmarknaden. Det är därför nödvändigt att inkrementet definieras på ett sätt som återspeglar de resurser som faktiskt utnyttjas. Genom att beakta LRIC-principen om att även fasta kostnader på sikt är rörliga ökar förutsättningarna för en rimlig kostnadstäckning avseende den relevanta produkten. Detta medför att särkostnaden för den eller de av PTS fastställda relevanta produkterna ska beräknas på ett sätt som möjliggör för alternativa operatörer att kunna replikera den relevanta slutkundsprodukten med lönsamhet. Denna lönsamhet bör den alternativa operatören kunna nå genom att endast replikera den relevanta produkten. Detta till skillnad från SMP-operatören som har en samordnad produktion av ett stort antal produkter.

Samkostnad

Samkostnader kan utgöra en betydande kostnadskomponent i ett produktionssystem där produktionen av olika produkter och tjänster baseras på gemensamma resurser. Ett exempel på samkostnad i det här sammanhanget, där fokus ligger på förädlingskostnaden i slutkundsledet, är en operatörs s.k. corenät som är byggt för att transportera alla produkter och där det således är svårt att identifiera kostnaden för enskilda produkter. Eftersom syftet med det ekonomiska replikerbarhetstestet är att undersöka om alternativa operatörer med lönsamhet kan replikera SMP-operatörens relevanta produkter är det viktigt att ERT-modellen beaktar en rimlig andel av samkostnaderna. Ytterligare ett skäl för att beakta samkostnader i ett ekonomiskt replikerbarhetstest är att testet endast utförs på enskilda relevanta produkter och inte på SMP-operatörens totala produktportfölj, varför kostnaderna ska fördelas på aktuella relevanta produkter.

I rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder anges att en rimlig andel av samkostnaderna ska inkluderas i det ekonomiska replikerbarhetstestet. Dock är varken nivå eller hur dessa samkostnader ska hanteras eller identifieras närmare preciserat. Kommissionen ger således i detta sammanhang myndigheten ett stort tolkningsutrymme av vad som ska anses utgöra ”en rimlig andel” av samkostnaden.¹⁹ PTS syn på detta utvecklas nedan.

¹⁷ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, skäl 29.

¹⁸ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, definitioner, punkt 6, (k).

¹⁹ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, bilaga II.

Totala kostnader i slutkundsledet

Förädlingskostnaden i slutkundsledet för den relevanta produkten består av såväl en sär- som en samkostnadsdel. En renodlad LRIC-metod innebär att endast särkostnader beaktas, emedan en metod baserad på Fully Distributed Cost (FDC) innebär att man tar hänsyn till samtliga såväl sam- som särkostnader. Med tanke på att alla kostnader, även fasta sådana, på lång sikt är att betrakta som rörliga, hamnar LRIC+ någonstans mellan en FDC- och en LRIC-metod. Att tillämpa LRIC+metoden på en enskild produkt innebär därför att förädlingskostnaden i slutkundsledet minst tangerar LRIC-metoden, som endast baseras på långsiktiga särkostnader utan någon fördelning av samkostnader, och som mest tangerar en fullständig kostnadsfördelning i enlighet med FDC-metoden.

Enligt en FDC-metod fördelas samtliga samkostnader över SMP-operatörens olika produktsegment.²⁰ FDC-metoden används då det finns en hög andel samkostnader i produktionen och synergier på grund av samordnad produktion av olika produkttyper, t.ex. telekomnät. Samkostnaden fördelas till en enskild produkt med hjälp av SMP-operatörens utformade fördelningsnycklar, vilket påverkar kostnadsstorleken.

PTS kommer tillämpa en pragmatisk lösning där PTS beräknar en snittkostnad mellan FDC- respektive LRIC-metoden. Det innebär att PTS ska tillämpa 50 procent av samkostnaden som allokerats utifrån SMP-operatörens definierade FDC-kostnad. Enligt PTS uppfattning utgör därmed 50 procent en rimlig andel av de samkostnader som ska beaktas i denna del. Sammantaget innebär det att LRIC+metoden, vid sidan av särkostnaderna, även inkluderar 50 procent av samkostnaderna som förädlingskostnad i slutkundsledet för det ekonomiska replikerbarhetstestet.

2.2.1 ERT #3: Särkostnader, samkostnader och LRIC+

ERT-modellen ska baseras på LRIC+ metoden. Denna metod inkluderar särkostnaden och samkostnaden för sådana kostnadsposter som fastställs av PTS i denna MRD, som således ska ingå i modellen.

2.2.2 ERT#4: Hälften av samkostnaderna ska inkluderas

PTS ska inkludera 50 procent av samkostnaderna för den relevanta produkten vid beräkning av kostnaderna i slutkundsledet.

2.3 Intäkter i slutkundsledet (#5-12)

Det ekonomiska replikerbarhetstestet undersöker huruvida skillnaden mellan SMP-operatörens intäkt i slutkundsledet för en relevant produkt och priset för grossisttillträdet på marknaden för lokalt tillträde är tillräcklig för att täcka relevanta kostnader för förädlingen i slutkundsledet.

Eftersom utgångspunkten för det ekonomiska replikerbarhetstestet är att det ska vara enkelt och robust använder PTS en genomsnittsintäkt per månad och användare, en s.k. Average Revenue Per User (ARPU). Detta motsvarar vad slutkunderna i genomsnitt betalar (exklusive moms) för den relevanta produkten per månad. Det får av flera skäl anses motiverat att använda genomsnittsintäkter. Dessa beräknas som ett

²⁰ ERG CP: Guidelines for implementing the Commission Recommendation c (2005), p 20, Rekommendationen, bilaga II. FDC (Fully Distributed Cost) benämns också som Fully Allocated Cost (FAC).

genomsnitt av den existerande kundbasen²¹ som är anslutna via fiber. Ett sådant skäl är att den relevanta produktens intäkter inte bara baseras på abonnemangsavgiften utan även på förbrukningen av tjänsterna och den tillhörande merförsäljningen, vilket utgör en viktig inkomstkälla för operatörerna. Ytterligare ett skäl för att tillämpa genomsnittsintäkter är att slutkundspriser i vissa avseenden kan vara geografiskt differentierade, med olika priser i olika regioner eller orter, emedan det ekonomiska replikerbarhetstestet utgår från den nationella marknadsavgränsningen som råder på marknaden för lokalt tillträde.

Två former av intäkter

I det följande redovisas de olika former av intäkter som ligger till grund för beräkningarna i det ekonomiska replikerbarhetstestet:

- Återkommande intäkter
 - ”fasta” intäkter
 - rörliga intäkter
- Icke återkommande intäkter
 - engångsintäkter

Med återkommande intäkter avses de intäkter som genereras från slutkunder vid återkommande tidpunkter och utgörs ofta av månadsvisa betalningar, t.ex. abonnemangsavgift som i allmänhet utgörs av en fast avgift. Återkommande intäkter ska i ERT-modellen beräknas som en genomsnittlig intäkt per månad och kund. För de fall intäkten avser tjänster som tillkommer utöver det som ingår i ett grundabonnemang, ska beräkningen genomföras på en aggregerad nivå, dvs. på hela den relevanta kundbasen för en specifik produkt eller en grupp av produkter. Beroende på abonnemangsvillkor är återkommande intäkter att betrakta som **fasta** eller **rörliga**.

Återkommande fasta intäkter utgörs av den månadsvisa abonnemangsavgiften. Denna påverkas inte av graden av användande och förblir därmed oförändrad över en avtalsperiod. Dock är den beroende av abonnemangsvillkor, eventuella rabatter och prisjusteringar.

Återkommande rörliga intäkter består av sådana intäkter som är kopplade till ett konsumtionsmönster eller en förbrukning. Dessa är dock beroende av tillämpliga abonnemangsvillkor, t.ex. samtalsavgifter, avgifter för filmhyra (Video on Demand) och data. Dessa intäkter baseras på en genomsnittskunds konsumtion av respektive tjänst.

Med icke återkommande intäkter avses sådana engångsintäkter som genereras av avgifter som slutkunden betalar vid enstaka tillfällen, exempelvis en avgift för IPTV-box eller ett modem som betalas vid tecknande av abonnemang. Dessa avgifter betalas ofta i samband med att slutkunden tecknar abonnemang och fördelas i första hand via fördelningsnycklar i SMP-operatörens ekonomi- och redovisningssystem, i

²¹ Med den existerande kundbasen avses samtliga kunder och inte nytillkomna kunder en viss tidsperiod

undantagsfall med uppgiften om den genomsnittliga kundlivslängden. Sådana icke återkommande intäkter kommer att beräknas som genomsnittlig intäkt per månad och kund.

Abonnemang

Intäkter från slutkundsprodukter genereras från slutkunder som tecknar abonnemang och därmed använder operatörens tjänster. Utformningen av abonnemangsvillkor för slutkundsprodukter varierar i stor grad som följd av användande och de tillval som kan göras. Det är därför relevant att i hanteringen av intäkter utgå ifrån grundabonnemang, dvs. den grundläggande nivån för tv, bredband, och telefoni.

Med grundabonnemang avses ett slags ”basnivå” på ett abonnemang. Det vill säga det som är utgångspunkten innan eventuella tillval görs. För ett grundabonnemang för exempelvis tv finns en grundnivå som kunden minst måste köpa då abonnemanget tecknas, ofta ett basutbud av kanaler, vilket därmed utgör grundabonnemanget för tv. Utöver detta kan kunden välja olika kanalpaket och/eller enskilda kanaler, vilket därmed betraktas som tilläggstjänster. Intäkter för grundabonnemang och tilläggstjänster ska redovisas åtskilt. Om den relevanta produkten består av flera tjänster som sampaketerats ska genomsnittsintäkten per månad och kund redovisas per grundabonnemang och för tilläggstjänster separat, se Figur 2 nedan.

Figur 2: Intäkter för grundabonnemang och tilläggstjänster

PTS utgångspunkt är att alla tjänster som levereras som en del i en relevant produkt ska tas i beaktande. Detta innebär att allt som slutkunden betalar genom abonnemanget för den relevanta produkten utgör intäkter som ska beaktas i det ekonomiska replikerbarhetstestet. På motsvarande sätt ska alla sådana kostnader som är förknippade med den relevanta produkten ingå på kostnadssidan i modellen.

Aggregeringsnivå

Vissa kostnader och intäkter är sådana att de är svåra att allokera till en specifik produkt. Förutsättningarna skiljer sig också åt utifrån de egenskaper produkten som analyseras har. PTS kommer därför att fördela sådana kostnader och intäkter på en aggregerad nivå, dvs. på hela den relevanta kundbasen för en specifik produkt eller en grupp av produkter.

Intäkter för alla tjänster och tilläggstjänster ingår

Det ekonomiska replikerbarhetstestet kommer att beakta alla tjänster och tilläggstjänster som levereras som del i en relevant produkt för att kunna ta hänsyn till alla intäkter som den relevanta produkten ger upphov till. Det innebär att allt som slutkunden betalar för utgör intäkter som ska ingå i det ekonomiska replikerbarhetstestet. Vid en sampaktering av den relevanta produkten med andra varor eller tjänster, t.ex. tv-boxar, streamingabonnemang eller icke telekomrelaterade produkter, kommer även dessa intäkter att ingå som del i den relevanta produkten på intäktssidan. På motsvarande sätt kommer alla kostnader, som är förknippade med den eller de tjänster som levereras som en del av den relevanta produkten, att ingå i beräkningen av det ekonomiska replikerbarhetstestet.

En tilläggstjänst ska definieras som en tjänst som inte utgör en del i grundabonnemanget och som inte är en produkt som betalas vid ett enskilt tillfälle. Intäkter för tilläggstjänster beräknas som ett genomsnitt utifrån en aggregerad nivå, dvs på hela den relevanta kundbasen för en specifik produkt eller grupp av produkter. Exempel på tilläggstjänster är:

- Tv-streamingtjänster som t.ex. HBO och Netflix
- Playtjänster
- Pay-per-View (PPV) och Video-on-Demand (VoD)
- Tv-paket utöver ett grundutbud, som t.ex. sport- eller filmpaket
- E-böcker
- Musikstreamingtjänster som t.ex. Spotify

Rabatter och erbjudanden

På slutkundsmarknaden erbjuder operatörer ofta rabatter på olika typer av tjänster, företrädesvis riktas erbjudanden till nya kunder som ska lockas att teckna nya abonnemang. Detta kan utgöras av såväl tjänster som hårdvara som inkluderas utan extra tillkommande kostnad i en bredbandstjänst, t.ex. viruskydd, modem, router eller digitalbox. Det kan även vara fråga om utrymme för lagring i ”molnet”, fri support eller andra förmånliga villkor, liksom att abonnemangskostnaden för den billigaste delen av tjänsten, t.ex. VoIP i ett samförpackat erbjudande, ingår utan extra kostnad under ett visst antal månader. Vidare kan ett sådant erbjudande bestå av extra kanalpaket för tv som erbjuds utan extra kostnad i ett visst antal månader eller olika typer av s.k. play-tjänster som inkluderas utan tillkommande kostnad i slutkundserbjudandet.

Det ekonomiska replikerbarhetstestet kommer att ta hänsyn till rabatter och erbjudanden. Det kan göras genom att antingen betrakta dessa som en kostnad eller som en reduktion av intäkter, eftersom det får samma inverkan på beräkningen av skillnaden mellan förädlingskostnaderna och slutkundsintäkterna.

Installationsavgift för fiberindragning

Den installationsavgift, som betalas av slutkunden för att dra fram och in fiber till ett enfamiljshus (SDU), ingår varken som intäkt eller kostnad i det ekonomiska replikerbarhetstestet. Detta då PTS anser att denna del måste anses hänförlig till SMP-operatörens grossistverksamhet.

Genomsnittlig kundlivslängd

Det ekonomiska replikerbarhetstestet kommer i första hand att utgå från de av SMP-operatören fördelade kostnaderna baserade på data inhämtade från företagets ekonomi- och redovisningssystem. För de fall PTS behöver hantera engångsintäkter och engångskostnader kommer de fördelas över en genomsnittlig kundlivslängd.

Frågan om att fastställa genomsnittlig kundlivslängd är komplex. Operatörer publicerar inte uppgifter om omsättningshastigheten för kundstocken (s.k. churn) på fast bredband. Dessutom skiljer sig genomsnittslängden för olika tjänster, vilket styrks av det faktum att 3-play har lägre churn än vad som gäller för bredbandsabonnemang.²² Däremot är det vanligt att sådana uppgifter redovisas på mobilsidan. TeliaSonera anger i den finansiella rapporteringen att den svenska mobilverksamheten hade en churn motsvarande 18 procent för helåret 2013, vilket innebär en genomsnittlig kundlivslängd på drygt fem år. Detta avser den tidsperiod under vilken kunderna har en relation till TeliaSonera, dock tas ingen hänsyn till intern migration (t.ex. byte av abonnemang).²³ När det gäller att fastställa den genomsnittliga kundlivslängden skulle en möjlighet vara att utgå från bindningstiden för abonnemang. Med tanke på att TeliaSonera inte längre använder någon bindningstid för bredbandsabonnemang utgör detta dock inte en relevant metod i denna del.²⁴ Ytterligare en möjlighet för att fastställa den genomsnittliga kundlivslängden är att använda uppgifter från branschen, vilket innebär att den genomsnittliga kundlivslängden ligger i spannet 24-60 månader,²⁵ alternativt att basera ett genomsnitt på sammanvägd data från operatörer. Detta får anses utgöra ett mindre bra alternativ då det visat sig vara svårt att hitta publicerad data. Efter en prövning av samtliga tillgängliga alternativ har PTS beslutat att använda det mått som OECD använder, nämligen 36 månader som genomsnittlig kontraktsperiod.²⁶ Detta ställningstagande baseras på att det blivit accepterat och är en rimlig avvägning som diskuterats på workshops och därmed fått acceptans inom området.

2.3.1 ERT #5: Aggregerad nivå

PTS kommer att fördela kostnader och intäkter på en aggregerad nivå, dvs. på hela den relevanta kundbasen för en specifik produkt eller en grupp av produkter.

2.3.2 ERT #6: Genomsnittlig intäkt per kund och månad

I det ekonomiska replikerbarhetstestet ska beräkningarna baseras på genomsnittsintäkter. Aggregerad data kommer att hämtas från SMP-operatörens ekonomi- och redovisningssystem och baseras på en genomsnittskund som är ansluten via fiber. Beräkningen ska utgå från hela den existerande kundbasen. PTS kommer därmed att använda en genomsnittsintäkt per månad och användare, en s.k. Average

²² TeliaSonera Capital Markets Day 2014, presentation, sid 12 anges en uppgift att churn för 3-play är 50 procent lägre än för 1-play, vilket innebär att kundlivslängden är dubbelt så lång.

²³ TeliaSonera, Interrim report January to June 2014, Financial Operational data 2014, Q2. Formeln för att beräkna genomsnittlig kundlivslängd är $-1/LN(1 - 18\%)$.

²⁴ www.telia.se/privat/bredband/abonnemang-kontaktkort.

²⁵ Enligt Berec är den genomsnittliga kundlivslängden 2-5 år, källa BEREc Guidance on the regulatory accounting approach to the economic replicability test, BoR (14) 123, draft 16 September 2014

²⁶ OECD, Working Party on communication Infrastructures and Services Policy, Triple and Quadruple Play Bundles of Communication Services. DSTI/ICCP/CISP(2014)1, sid 17, OECD Technical Workshop, Identifying an Appropriate Set of Metrics and Indicators for Measuring Broadband and the Internet Economy, hosted by Ofcom, June 14-15 2012.

Revenue Per User (ARPU). Detta motsvarar vad en slutkund i genomsnitt betalar (exklusive moms) för den relevanta produkten per månad, och representerar därigenom priset.

2.3.3 ERT #7: Alla tjänster som levereras i relevant produkt

Alla tjänster som levereras till slutkunden som en del i en relevant produkt ska tas i beaktande. Det innebär att allt som slutkunden betalar genom abonnemanget och förbrukningen för den relevanta produkten utgör intäkter som ska beaktas i det ekonomiska replikerbarhetstestet. På motsvarande sätt ska alla sådana kostnader som är förknippade med den relevanta produkten ingå på kostnadssidan i modellen enligt kostnadskausalitetsprincipen.

2.3.4 ERT #8: Grundabonnemang

Utformningen av abonnemangsvillkor för slutkundsprodukter varierar i stor grad som följd av användande och de tillval som kan göras. Det är därför relevant att i hanteringen av intäkter, i det ekonomiska replikerbarhetstestet, utgå ifrån grundabonnemang, dvs. den grundläggande nivån för tv, bredband, och telefoni. Intäkter för grundabonnemang och tilläggstjänster ska redovisas åtskilt. Om den relevanta produkten består av flera tjänster som sampaketerats ska genomsnittsintäkten per månad och kund redovisas per grundabonnemang och för tilläggstjänster separat.

2.3.5 ERT #9: Tilläggstjänst

Tilläggstjänst definieras som en tjänst som inte utgör en del i grundabonnemanget och som inte är en produkt som betalas vid ett enskilt tillfälle. Intäkter för tilläggstjänster beräknas som ett genomsnitt per kund utifrån en aggregerad nivå, dvs på hela den relevanta kundbasen för en specifik produkt eller grupp av produkter. Exempel på tilläggstjänster är tv-streamingtjänster som playtjänster, Pay-per-View (PPV) och Video-on-Demand (VoD), tv-paket utöver ett grundutbud, som t.ex. sport- eller filmpaket, E-böcker eller musikstreamingtjänster.

2.3.6 ERT #10: Rabatter

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska ta hänsyn till rabatter och erbjudanden genom att antingen betrakta dessa som en kostnad eller som en reduktion av intäkter.

2.3.7 ERT #11 Installationsavgift för fiberindragning

Installationsavgift för indragning och installation av fiber som betalas av slutkunden för att dra fram fiber till ett enfamiljshus (SDU) ingår inte som intäkt eller kostnad i det ekonomiska replikerbarhetstestet.

2.3.8 ERT #12: Genomsnittlig kundlivslängd 36 månader

PTS kommer att använda ett antagande om att den genomsnittliga kundlivslängden uppgår till 36 månader i de fall detta behövs för att utföra kompletterande beräkningar gällande fördelning av engångsintäkter och engångskostnader som inte är inkluderade i SMP-operatörens genomsnittsintäkter eller andra kostnader.

2.4 Kostnader i slutkundsledet (#13-18)

PTS avser att beräkna marginalen mellan slutkundsintäkter och grossistkostnaden för en genomsnittskund hos SMP-operatören som konsumerar en relevant produkt. Det

innebär att i modellen fördelas de olika kostnaderna på hela den, för respektive kostnad, relevanta kundbasen. Det innebär att modellen fördelar de totala kostnaderna för den relevanta produkten, liksom slutkundsintäkterna på hela den relevanta kundbasen för en specifik produkt eller en grupp av produkter. Detta gör det möjligt att fastställa marginalen för en genomsnittskund. Intäkter och kostnader ska matcha varandra enligt kostnadskausalitetsprincipen²⁷ vilket innebär att man utifrån verksamhetens intäkter ska fastställa kostnaderna för att erhålla desamma. Detta innebär att kostnaden som uppstått i samband med slutkundens förbrukning baseras på den slutkundstjänst, och därmed de aktiviteter, som gett upphov till de intäkter som slutkunden genererat. Eftersom intäkten för en slutkund baseras på en genomsnittskund ska även kostnaden i slutkundsledet utgå ifrån en genomsnittskund. Därmed kommer, i tillämpliga fall, även en rimlig andel av gemensamma kostnader att baseras på kostnaden för en genomsnittskund.

PTS ska vid dessa beräkningar utgå från sådana av SMP-operatörens kostnader i slutkundsledet som är att hänföra till produktionen av tjänster som levereras över fiber.²⁸

De kostnader som PTS inhämtar för det ekonomiska replikerbarhetstestet kommer att grupperas utifrån följande kategorier: kostnad för såld vara (KSV), order och leverans, produktionskostnader samt försäljnings- och administrationskostnader, se Tabell 1.

Kostnad för såld vara

Kostnad för såld vara består av sådana kostnadsposter som t.ex. samtrafik- och roamingavgifter, innehåll för tv och immaterialrättsliga kostnader för innehållstjänster (exempelvis Video on Demand, Pay Per View och Spotify). Vidare kan sådana kostnader bestå av delar av sådan installation som utförs på entreprenad liksom kostnader för näthyra i andra nät, t.ex. stadsnät. I denna kostnadskategori ingår även anskaffningskostnader för kundutrustning och annan sådan kundspecifik hårdvara.

Order och leverans

Order och leverans består av kostnadsposter som rör beställning och orderhantering.

Produktionskostnader

I kostnadskategorin för produktionskostnader ingår sådana kostnader för produktions- och tjänsteplattformar som används för att kunna producera den relevanta produkten.

Försäljnings- och administrationskostnader

Kostnader som avser försäljning och administration är inte hänförliga till produktionen av de produkter som företaget säljer. Försäljningskostnader avser kostnader för försäljningsarbetet och avser exempelvis kostnader för löner till försäljare och försäljningsledning, liksom för reklam. Administrationskostnader avser kostnader för

²⁷ Accounting Theory, Kam, (1990). ERG COMMON POSITION, Guidelines for implementing the Commission Recommendation C (2005) 3480 on Accounting Separation & Cost Accounting Systems under the regulatory framework for electronic communications, s. 6.

²⁸ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, bilaga II, i.

företagsledning, ekonomi- och personalavdelning liksom omkostnader för övriga stabsrelaterade funktioner.

Tabell 1: Kostnadsposter i slutkundsledet samt kostnad för grossisttillträde

Kostnadsposter
Kostnad Sålda Varor (KSV) Order och leverans
Produktionskostnader
FTTX-plattform
Aggregeringsförbindelser
Plattformar Metro & Aggregering
Metroförbindelser
Edgerouter
Corerouter
Corenätsförbindelse
Tjänster, e-post etc
IP Transit
IMS (VoIP)
Playout (IPTV)
Co-location
Övrigt
Försäljnings- och administrationskostnader
Business Management
Product Management & Utveckling
Marknadsföring
Försäljning
Fakturering
Kundsupport
Kostnad grossisttillträde
Summa kostnader

Vid sampaktering av den relevanta produkten med andra varor eller tjänster, såsom exempelvis tv-boxar, streamingabonnemang eller icke telekomrelaterade produkter, kommer kostnaden för den relevanta produkten att tillföras kostnadssidan. Eftersom vissa av dessa produkter produceras på uppdrag av SMP-operatören, behöver inte nödvändigtvis det nominella priset återspegla kostnaden. Det blir då istället motiverat att använda anskaffningskostnaden i denna del.

2.4.1 ERT#13: SMP-operatörens kostnader i slutkundsledet

PTS ska utgå från SMP-operatörens kostnader i slutkundsledet.²⁹

2.4.2 ERT #14: Kostnadskausalitet

PTS kommer att basera det ekonomiska replikerbarhetstestet på kostnadskausalitetsprincipen, vilket innebär att alla slutkundsintäkter från den relevanta produkten ska beaktas och alla de kostnadsposter som dessa intäkter ger upphov till i slutkundsledet ska inkluderas i förädlingskostnaden.

2.4.3 ERT #15: Specificerade kostnader

De kostnader som PTS inhämtar från SMP-operatören för det ekonomiska replikerbarhetstestet ska grupperas utifrån följande kategorier: kostnad för såld vara

²⁹ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, bilaga II, i.

(KSV), order och leverans, produktionskostnader samt försäljnings- och administrationskostnader, se Tabell 1.

2.4.4 ERT #16: Genomsnittliga kostnader i slutkundsledet

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska basera beräkningarna på genomsnittskostnader. Data kommer att aggregeras utifrån SMP-operatörens ekonomi- och redovisningssystem och baseras på en genomsnittskund som är ansluten via fiber. Det ska beräknas som ett genomsnitt av den existerande kundbasen.

2.4.5 ERT #17: Kostnader baseras på fiberprodukter

PTS kommer att utgå från de kostnader som är att hänföra till produktionen av tjänster som levereras över fiber.

2.4.6 ERT #18: Kostnader för andra varor

Vid sampaktering av den relevanta produkten med andra varor eller tjänster, som tv-boxar, streamingabonnemang eller andra produkter som inte ingår på den aktuella slutkundsmarknaden, kommer kostnaden för den relevanta produkten att tillföras kostnadssidan. Eftersom vissa av dessa produkter produceras på uppdrag av SMP-operatören behöver inte nödvändigtvis det nominella priset återspegla kostnaden utan det blir då motiverat att använda anskaffningskostnaden.

2.5 Kostnad för grossisttillträde (#19)

Utgångspunkten för det ekonomiska replikerbarhetstestet är att använda ett nationellt och genomsnittligt pris för lokalt tillträde till fiberaccessen som motsvaras av det pris som SMP-operatören själv betalar för det aktuella grossisttillträdet. Detta ska utgöra kostnaden för tillträde i det ekonomiska replikerbarhetstestet.

2.5.1 ERT #19: Genomsnittliga kostnader för grossisttillträde

Kostnaden för tillträde ska utgöras av den genomsnittliga nationella grossistskostnaden för SMP-operatören för lokalt tillträde till fiberaccessen, dels för flerfamiljshus (MDU), dels för enfamiljshus (SDU). Kostnaderna ska baseras på uppgifter för en rullande 12-månaders period mätt från senaste kvartal.

2.6 Tidsperiod för det ekonomiska replikerbarhetstestet (#20)

För att genomföra det ekonomiska replikerbarhetstestet ska PTS, i enlighet med rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, fastställa en lämplig referenstidsperiod. Denna referenstidsperiod ska motsvara den tidsperiod under vilken testet ska utvärdera huruvida marginalen mellan den relevanta produktens detaljistintäkt och priset för insatsvaran i grossistledet medger täckning av förädlingskostnaderna i slutkundsledet. Det bör i detta sammanhang noteras att testet således inte utgår ifrån en viss given tidpunkt, utan snarare tar sikte på en utveckling över tid för att på så vis minimera störningar orsakade av marknadsdynamiken. För att fastställa en lämplig referensperiod, och därmed utvärdera den ekonomiska

replikerbarheten över tid, kan man utgå från två alternativa metoder, den dynamiska flerperiodsanalysen respektive period-för-period testet.

Dynamisk flerperiodsanalys

En dynamisk flerperiodsanalys, även benämnd kassaflödesanalys eller s.k. Discounted Cash Flow (DCF), utgörs av en nuvärdeskalkyl där framtida kassaflöden uppskattas. Eftersom olika år har olika tidsvärde måste betalningsströmmarna i form av inbetalningar och utbetalningar för de olika åren diskonteras med hjälp av en diskonteringsfaktor. Summan av de diskonterade kassaflödena ger ett nettonuvärde. Nettonuvärdet motsvarar resultatet av testet genom att visa antingen positivt eller negativt. Detta då ett nettonuvärde som visar sig vara positivt för perioden som helhet, således innebär att tillhandahållandet av slutkundsprodukten ger en positiv marginal. Skulle nettonuvärdet däremot vara negativt innebär det att tillhandahållandet resulterar i en negativ marginal, vilket indikerar att det inte är möjligt att ekonomisk replikera slutkundstjänsten.

Vid en tillämpning av denna metod utförs testet endast en gång under den relevanta tidsperioden. Detta innebär att PTS måste göra antaganden om framtida volymer, priser och kostnader.

Period-för-period test

Ett period-för-period test innebär att intäkter och kostnader jämförs under en viss specifik period som kan motsvaras av t.ex. sex, tolv eller 24 månader. Historiska intäkter och kostnader utgör, i enlighet med denna metod, ett estimat för sådana framtida intäkter och kostnader som används i testet. Vid ett period-för-period test kan engångsposter fördelas över den relevanta tidsperioden. Eftersom PTS kommer att använda sig av genomsnittliga intäkter per månad och abonnent, som ställs mot sådana genomsnittliga kostnader per månad och abonnent, kommer engångsposter att baseras på uppgifter från SMP-operatörens ekonomi- och redovisningssystem. Resultatet av ett period-för-period test kommer att resultera i en marginal uttryckt i kronor per månad som SMP-operatören behöver förhålla sig till.

Period-för-period metoden bygger på att en bedömning om ekonomisk replikerbarhet utvärderas över en viss tidsperiod, snarare än vid en godtyckligt vald tidpunkt. Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder stadgar att SMP-operatören ska ha möjlighet till penetrationsdrivande prissättning.³⁰ För det fall testet endast skulle utvärdera marginalen vid en viss given tidpunkt finns det en möjlighet att testet indikerar tillfälligt negativ marginal. Detta skulle dock inte bevisa att SMP-operatörens prissättning är konkurrenshämmande eller att det inte är möjligt att ekonomiskt replikera ifrågasatt slutkundstjänst. Enligt rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder är det viktigt att SMP-operatören har en viss flexibilitet i prissättningen för att testa prispunkter och fastställa lämpliga penetrationspriser för relevanta produkter som baseras på NGA eftersom det skapar förutsättningar för innovation och flexibilitet i SMP-operatörens prissättning.³¹

Jämförelse mellan period-för-period test och dynamisk flerperiodsanalys

³⁰ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, skäl 49, 52 och 63. Bilaga II, punkt 5.

³¹ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, skäl 49.

En dynamisk flerperiodsanalys används företrädesvis när marknaden karaktäriseras av snabba förändringar.³² Sverige ligger långt fram i fiberutbyggnaden jämfört med många andra länder, vilket medför att utvecklingen av de tjänster som levereras över fiber generellt sett har blivit etablerade på marknaden och uppvisar en stabil tillväxt.³³ Efterfrågan på dessa slutkundstjänster har därför utvecklats under en längre tid varför PTS betraktar marknaden som statisk, snarare än dynamisk. Enligt PTS bedömning är det enklare att tolka ett testresultat i ett period-för-period test än i en dynamisk flerperiodsanalys eftersom en dynamisk flerperiodsanalys innehåller fler antaganden om framtida volymer, intäkter och kostnader, vilket innebär att resultatet blir mindre förutsägbart för såväl SMP-operatören som myndigheten.

Då prognosen för framtida genomsnittskostnader baseras på SMP-operatörens historiska data i period-för-period testet, behöver myndigheten inte själva göra uppskattningar över avskrivningstiderna för anläggningstillgångarna, utan de historiska kostnaderna från SMP-operatörens produktkalkylsystem avspeglar implicit SMP-operatörens egna avskrivningstider.

PTS anser att tolv månader utgör en lämplig tidsperiod för att utvärdera den ekonomiska replikerbarheten med avseende på den efterfrågan och den investeringsrisk som råder i Sverige på bredbandsmarknaden. Detta med anledning av att en tillämpning av en längre tidsperiod än tolv månader inte kan anses som lämpligt då det skulle innebära en risk för att fördröja marknadsinträde för alternativa operatörer och dessutom försvåra för PTS att prognostisera intäkter och kostnader för en längre perioder än tolv månader. Att omvänt tillämpa en kortare tidsperiod än tolv månader skulle varken ge SMP-operatören tillräcklig flexibilitet för att lansera nya innovativa relevanta produkter eller medge en tillräcklig tidsperiod för att införa olika prissättningsmodeller.

2.6.1 ERT #20: Period-för-period test

PTS ska utgå från ett *ex ante* test som utvärderar lönsamheten över en period om tolv månader. Metoden kallas för period-för-period och ger goda förutsättningar för att prognostisera intäkter och kostnader som baseras på verkliga utfall snarare än på antaganden.

2.7 Kalkylränta (#21)

Kalkylränta är den räntesats som uttrycker ett avkastningskrav på investerat kapital och kan användas i beräkningar av årliga kapitalkostnader (annuiteter) för den utrustning som används för att producera slutkundsprodukter. I PTS kalkylmodell för det fasta nätet ingår kalkylränta som en parameter och används för att beräkna avkastning på investerat kapital, vilket inkluderas i kostnadsresultaten. För att fastställa avkastningsnivå är det rimligt att använda den kalkylränta som används inom ramen för gällande kalkylmodell för det fasta nätet.

³² ERG (2009), sid 14f.

³³ OECD Broadband portal, a) Historical penetration rates, Fixed and Wireless broadband, (Dec. 2013), b) Growth of fibre subscriptions (Dec 2013), länk: <http://www.oecd.org/sti/broadband/oecdbroadbandportal.htm>.

2.7.1 ERT #21: Kalkylränta

PTS kommer att använda den vid var tid gällande kalkylräntan för PTS kalkylmodell för det fasta nätet, för att beräkna kapitalkostnaden på anläggningsstillgångar som tas i anspråk för att tillhandahålla relevanta produkter.

2.8 Om intäkter och kostnader och inhämtning av data (#22-25)

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska enligt rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder bygga på SMP-operatörens faktiska och granskade förädlingskostnader i slutkundsledet, liksom på intäkter från relevanta produkter.³⁴ Data som utgör underlag för det ekonomiska replikerbarhetstestet ska baseras på, förutom de principer som framgår av detta modellreferensdokument, samma bokföring, fördelningsnycklar, redovisningsprinciper och goda redovisningssed³⁵ som SMP-operatören tillämpar och använder vid upprättande av sin interna uppföljning och rapportering såväl som den externa publika finansiella rapporteringen (exempelvis årsredovisningen vilken granskas av SMP-operatörens av bolagsstämman valda revisorer).

Det innebär att PTS behöver få tillgång till data från SMP-operatörens interna ekonomi- och redovisningssystem. I detta system lagras information om intäkter och kostnader. Intäkterna och kostnaderna kan sedan sorteras och följas upp på olika resurser (kostnadsställen). Exempelvis kan personalkostnader fördelas utifrån de aktiviteter som de anställda utför. Personalkostnader kan sedan kopplas till en plattform (aktivitet) som kan vara en mjukvara eller en applikation (IT-system eller produkt/service applikationer), hårdvara, eller logisk struktur. Denna komplexa process syftar bland annat till att identifiera direkta produktionskostnader och fördelning av gemensamma kostnader. I beräkningarna spelar kostnadsdrivare en väsentlig roll eftersom kostnaderna fördelas genom att t.ex. använda trafik, kunder, försäljning, noder, personal, yta, eller kraft som fördelningsnycklar.

PTS har ålagt TeliaSonera en skyldighet att särredovisa de kostnader och intäkter i grossist- och slutkundsled som behövs för att kunna genomföra det ekonomiska replikerbarhetstestet.³⁶ Enligt denna skyldighet ska TeliaSonera på begäran av PTS ge in särredovisningen till myndigheten. PTS har även möjlighet att med stöd av 7 kap 3 § LEK begära in de övriga uppgifter som behövs för att testet ska kunna utföras.

2.8.1 ERT #22: Kostnads- och intäktsdata hämtas från SMP-operatörens redovisning

Det ekonomiska replikerbarhetstestet ska baseras på data som inhämtas från SMP-operatörens ekonomi- och redovisningssystem. Behovet av indata är beroende av definitionen av relevant produkt.

³⁴ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder, bilaga II, i)

³⁵ <http://www.bfn.se/fragor/fragor-bokforing.aspx#bokf5>

³⁶ Beslut om fastställande av företag med betydande inflytande på marknaden för lokalt tillträde till infrastruktur (marknad 3a), Skyldighet 12, Skyldighet att särredovisa.

2.8.2 ERT #23: Kvalitetssäkring av data

För att kvalitetssäkra den data som används i det ekonomiska replikerbarhetstestet och som bygger på uppgifter som lämnats av SMP-operatören krävs att underlaget är upprättat enligt god redovisningssed och i enlighet med de kriterier som framgår av detta modellreferensdokument. PTS ska kunna låta en godkänd eller auktoriserad revisor granska aktuell data i enlighet med dessa krav för att fastställa att kraven på god redovisningssed och kriterierna i detta modellreferensdokument är uppfyllda.³⁷ Detta innebär bl.a. att kontrollera och därmed säkerställa att relevanta intäkter och kostnader från ekonomi- och redovisningssystemet har baserats på de principer som SMP-operatören tillämpar avseende god redovisningssed, redovisningsprinciper och fördelningsnycklar. Vidare innebär det att de principer som fastställts i detta modellreferensdokument tillämpas, samt att de intäkter och kostnader som är bokförda, med beaktande för eventuella justeringar i enlighet med principerna för det ekonomiska replikerbarhetstestet som anges i detta modellreferensdokument, är de samma som används i underlaget för det ekonomiska replikerbarhetstestet.

2.8.3 ERT #24: PTS kommer att använda historiska data

PTS kommer att använda historiska data som omfattar en tidsperiod om 12 månader för att hantera säsongsvariationer. För det fall historiska data för en relevant produkt saknas, t.ex. vid lansering av en ny relevant produkt eller vid prisförändringar, kommer justerade värden att användas. Sådana justeringar kommer att baseras på historiska värden för genomsnittsintäkter och genomsnittskostnader per månad och användare avseende liknande relevanta produkter. Om historiska uppgifter saknas även för liknande relevanta produkter blir det nödvändigt att beräkna värden för genomsnittlig intäkt och kostnad per kund och månad baserade på prognoser utifrån tillgänglig statistisk.

2.8.4 ERT #25: Data ska avse rullande 12 månader från senaste kvartal

Kostnader och intäkter ska baseras på uppgifter för en rullande 12-månaders period mätt från senaste kvartal.

³⁷ Rekommendationen om icke-diskriminering och kostnadsberäkningsmetoder anger SMP-operatörens granskade kostnader i efterföljande marknadsled, skäl 67; bilaga II i) anger att de nationella regleringsmyndigheterna bör använda SMP-operatörens reviderade kostnader i efterföljande led, förutsatt att de är tillräckligt detaljerade.